

คู่มือการจัดทำฉลากสินค้าทรัพยากรชีวภาพ

สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน)

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น 9 ทิศใต้
เลขที่ 120 หมู่ที่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210

โทรศัพท์ 0 2141 7825 โทรสาร 0 2143 9202 www.bedo.or.th

หมายเหตุ เอกสารนี้ใช้เพื่อการศึกษา ไม่สามารถนำไปใช้อ้างอิงในการดำเนินคดี

โดย สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน)

ที่ปรึกษาและให้การสนับสนุน

1. ผศ.ดร.วีระพงศ์ มาลัย ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ
2. ดร.ธนิต ชังถาวร ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ
ปฏิบัติหน้าที่แทนรองผู้อำนวยการ

ผู้ศึกษาและจัดทำเอกสาร

นายเชลง รอบคอบ นิติกร กลุ่มแผนงานพัฒนานโยบายธุรกิจชีวภาพ

พิมพ์ครั้งแรก กันยายน พ.ศ. 2557 จำนวน 300 เล่ม ขนาด A 5

เนื้อความต้นฉบับขนาด A 4 จำนวน 17 หน้า

ขอขอบคุณ หน่วยงานที่เป็นเจ้าของข้อมูลส่วนหนึ่งส่วนใดและภาพสินค้าตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในเอกสารฉบับนี้ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการเผยแพร่ความรู้สู่สมาชิกชุมชนและผู้สนใจทั่วไป

คำนำ

ประเทศไทยมีการพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานความหลากหลายทางชีวภาพชีวภาพ โดยมีสินค้าที่ผลิตขึ้นจากการใช้ประโยชน์ทรัพยากรชีวภาพและภูมิปัญญาของชุมชนและท้องถิ่น ซึ่งในการผลิตสินค้าจะต้องถือปฏิบัติตามกฎหมายหลายฉบับ และส่วนหนึ่งของการผลิตสินค้าในระดับที่เป็นผลิตภัณฑ์ จะต้องมีการจัดทำฉลากสินค้าและการโฆษณาสินค้า ซึ่งมีสินค้าหลายประเภทที่กฎหมายบังคับให้มีการจัดทำฉลากและควบคุมข้อความในฉลากของสินค้า หรือบางกรณีจะต้องปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของประเทศคู่ค้ากับประเทศไทย

สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) ได้เล็งเห็นว่าเพื่อให้มีองค์ความรู้ด้านการจัดทำฉลากสินค้าทรัพยากรชีวภาพอันเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะชน จึงได้ศึกษาค้นคว้ารวบรวมสรุปกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำฉลากสินค้าทรัพยากรชีวภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้วิสาหกิจชุมชนและผู้ผลิตสินค้าทรัพยากรชีวภาพมีความเข้าใจและมีแนวทางในการจัดทำฉลากสินค้าทรัพยากรชีวภาพให้ถูกต้องตามที่กฎหมายบัญญัติ ตลอดจนเพื่อให้สถาบันการศึกษาและประชาชนทั่วไปได้มีต้นแบบเอกสารการเรียนรู้ในการผลิตสินค้าประเภทต่างๆ ให้ถูกต้องตามกฎหมาย

สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) หวังว่า เอกสารการจัดทำฉลากสินค้าทรัพยากรชีวภาพฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ผลิตสินค้าทรัพยากรชีวภาพ และเป็นองค์ความรู้แก่ผู้ศึกษาในเรื่องนี้ต่อไป

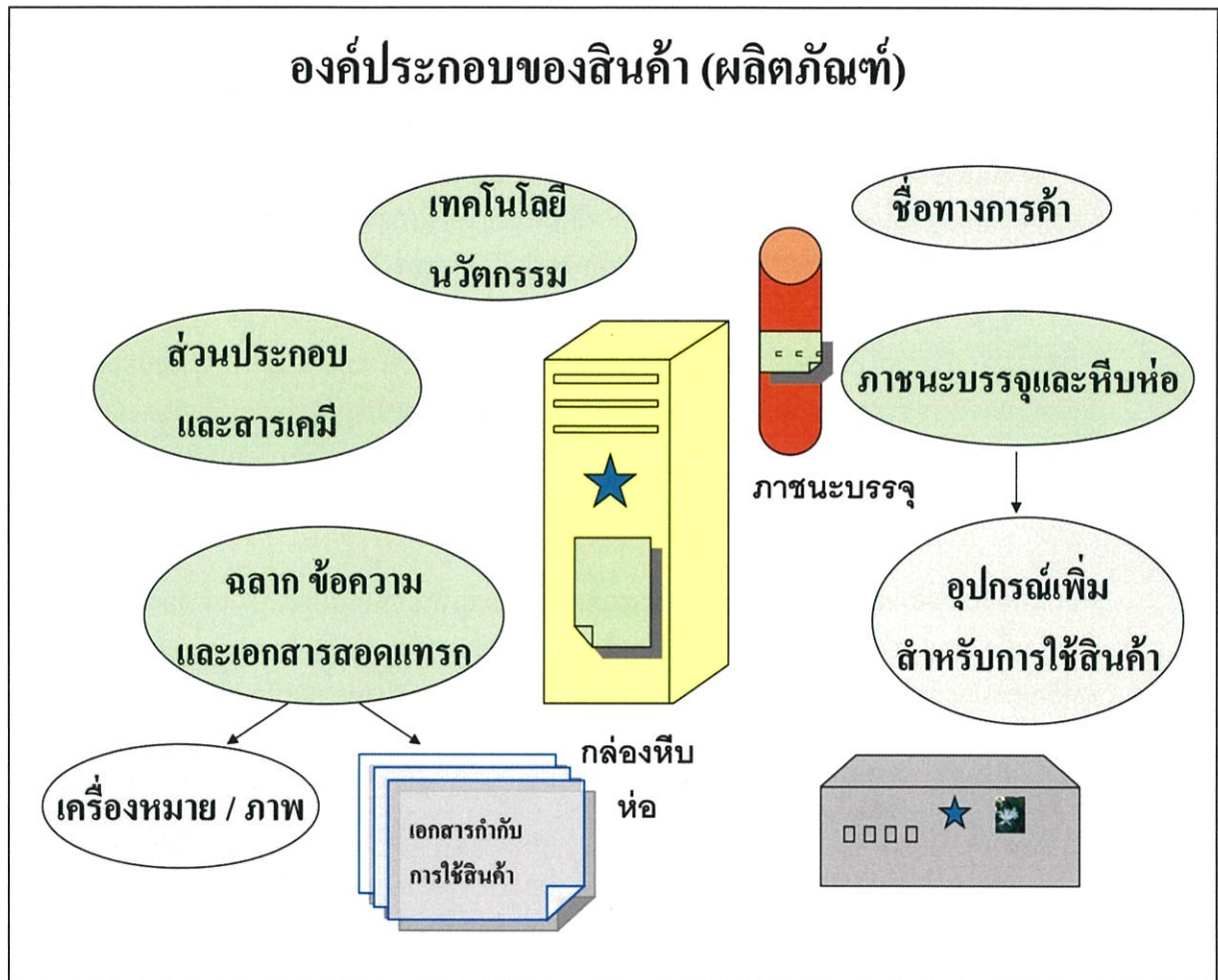
สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน)

กันยายน 2557

สารบัญ

	หน้า
ภาพแสดงองค์ประกอบของสินค้า (ผลิตภัณฑ์)	1
บรรจุภัณฑ์	1
การติดฉลากส่งออกไปต่างประเทศ	2
พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค 2522	
ฉลากของสินค้าที่ควบคุมฉลาก	4
มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน	
ฉลากผลิตภัณฑ์ชุมชน	6
พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551	
ฉลากผลิตผลและผลิตภัณฑ์อินทรีย์	6
พระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510	
ฉลากยาแผนโบราณ	8
ฉลากยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ	9
พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ.2522	
ฉลากอาหาร	9
ฉลากอาหารสำเร็จรูปที่พร้อมบริโภคทันที	11
ฉลากโภชนาการ	
- แบบเต็ม	12
- แบบย่อ	13
ฉลากของผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่จำหน่ายต่อผู้บริโภค	14
พระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ.2535	
ฉลากของเครื่องสำอาง	15
พระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ.2518	
ฉลากปุ๋ยชีวภาพ	16
ฉลากปุ๋ยอินทรีย์	16

การจัดทำฉลากสินค้าทรัพยากรชีวภาพ

บรรจุภัณฑ์

“บรรจุภัณฑ์” หมายถึง วัสดุใดๆ ที่นำมาใช้สำหรับการบรรจุสินค้า เพื่อประโยชน์ในการห่อหุ้ม ป้องกัน ลำเลียง ขนส่ง และการนำเสนอสินค้า ได้แก่

1. บรรจุภัณฑ์หรือภาชนะบรรจุเพื่อการขาย (Sales packaging) ได้แก่ สิ่งที่ใช้บรรจุส่วนประกอบของสินค้า และเป็นส่วนหนึ่งของสินค้า รวมทั้งเพื่อการนำเสนอขายสินค้าให้กับผู้ซื้อ เช่น ถุง กระป๋อง ขวด
2. บรรจุภัณฑ์กลุ่ม (Group packaging) ได้แก่ กล่อง ลัง หีบ ห่อ ถุงที่ใช้บรรจุสินค้าเพื่อการขายสินค้าที่มี จำนวนรวมกันมากกว่าหนึ่ง และสามารถถอดออกจากสินค้าได้โดยไม่มีผลกระทบต่อลักษณะเฉพาะตัวของ สินค้า
3. บรรจุภัณฑ์สำหรับการขนส่ง ได้แก่ กล่อง ลัง หีบ ห่อ ถุงขนาดใหญ่ที่ใช้ในการขนส่งสินค้าที่ขายจำนวนมากๆ เพื่อป้องกันสินค้าเสียหายและความสะดวกรวดเร็วของการขนส่งและการตรวจนับจำนวนของสินค้า ซึ่งผู้ขายสินค้าจะคิดราคาบรรจุภัณฑ์สำหรับการขนส่งโดยเฉลี่ยรวมเป็นราคาขายสินค้าไว้ด้วย แต่มีบาง กรณีจะคิดราคาบรรจุภัณฑ์สำหรับการขนส่งรวมเป็นค่าขนส่งแทน ส่วนตู้คอนเทนเนอร์สำหรับการขนส่ง ถือว่าเป็นเครื่องมือหรืออุปกรณ์เพื่อการขนส่งไม่ถือว่าเป็นสินค้า

การติดฉลากสินค้าส่งออกไปต่างประเทศ

การติดฉลากสินค้า ประเทศผู้นำเข้ามักกำหนดให้สินค้าที่วางจำหน่ายในประเทศต้องติดฉลากโดยใช้ภาษาราชการหรือภาษาท้องถิ่นของประเทศตน ระบุรายละเอียดสินค้า ชื่อ ที่อยู่ ผู้ผลิต/ผู้นำเข้า วันเดือนปีที่ผลิต/วันหมดอายุ และข้อควรระวังในการใช้สินค้า โดยต้องไม่ทำให้ผู้บริโภคเกิดความเข้าใจผิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีของสินค้าอาหาร มีการกำหนดให้ต้องระบุชื่อวัตถุดิบที่อาจเป็นสารก่อภูมิแพ้ เช่น ธัญพืชที่มีส่วนผสมของกลูเตน อาหารทะเล ไข่และผลิตภัณฑ์ ปลาและผลิตภัณฑ์ ถั่วลิสงและผลิตภัณฑ์ ฯลฯ เพื่อให้ข้อมูลแก่ผู้บริโภคในการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าที่เหมาะสม ไม่ก่อให้เกิดอันตราย

- **สิงคโปร์** กำหนดให้สินค้าอาหารต้องติดฉลากเป็นภาษาอังกฤษ ขนาดตัวอักษรสูงไม่น้อยกว่า 3 มิลลิเมตร ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับชื่ออาหาร ปริมาณและน้ำหนักสุทธิ ชื่อและที่อยู่ของผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้บรรจุ และผู้จัดจำหน่ายประเทศผู้ผลิตส่วนประกอบพร้อมสัดส่วน วันผลิต วันหมดอายุ Bar Code ปริมาณแร่ธาตุและอาจแสดงเครื่องหมายฮาลาล
- **มาเลเซีย** ผลิผลทางการเกษตรสามารถติดฉลากระบุเป็นภาษาอังกฤษได้ แต่ต้องเป็นภาษา Bahasa สำหรับชื่อ-ที่อยู่ บริษัทผู้นำเข้าหรือตัวแทนในท้องถิ่น ชื่อสามัญของสินค้า ระดับคุณภาพ ขนาดน้ำหนักสุทธิ และประเทศแหล่งกำเนิดสามารถพิมพ์หรือใช้สติ๊กเกอร์ ติดบนบรรจุภัณฑ์ในบริเวณที่เห็นได้สะดวก โดยสติ๊กเกอร์ต้องมีขนาดอย่างน้อย 11 x 7 เซนติเมตร มีสีที่ต่างจากพื้นหลังและใช้ขนาดตัวอักษรไม่ต่ำกว่า 20 point
- **อินโดนีเซีย** สินค้าอาหารต้องติดฉลากระบุข้อมูลเป็นภาษาอินโดนีเซียที่เข้าใจง่าย อาจมีภาษาต่างประเทศกำกับ โดยระบุชื่อสินค้า ส่วนประกอบน้ำหนักและปริมาณ วันหมดอายุ production Code of Drugs and Food Control (BPOM) ชื่อที่อยู่โรงงานผลิตหรือผู้นำเข้า ส่วนอาหารเนื้อสัตว์ สัตว์ปีก และผลิตภัณฑ์นมบางชนิด ต้องมีเครื่องหมายฮาลาลกำกับ
- **เวียดนาม** สินค้าอาหารทุกชนิดต้องติดฉลากเป็นภาษาเวียดนาม หากเป็นภาษาอื่นจะใช้เป็นทางเลือกตามความจำเป็นทั้งนี้ต้องระบุอย่างชัดเจนและตามความเป็นจริง โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อสินค้า ชื่อและที่อยู่ผู้ผลิตและประเทศถิ่นกำเนิด เป็นต้น
- **ญี่ปุ่น** กำหนดวิธีการติดฉลากสินค้า เช่น การติดฉลากส่วนประกอบของอาหาร และฉลากโภชนาการ เพื่อให้ผู้บริโภคทราบถึงคุณภาพและลักษณะของสินค้าที่ถูกต้องและต้องไม่โฆษณาสินค้าเกินกว่าความเป็นจริง
- **อินเดีย** สินค้าอุปโภคบริโภคและอาหารสำเร็จรูปต้องติดฉลากระบุข้อความ ชื่อและที่อยู่ของผู้ผลิต ผู้นำเข้า ปริมาณสุทธิ วัน/เดือน/ปีที่ผลิต บรรจุ หรือนำเข้าราคาขายปลีก ส่วนผสม การแต่งสี/กลิ่น วันหมดอายุ รวมถึงอายุสินค้า ณ จุดจำหน่าย (Shelf Life) ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 เมื่อนำเข้ามาในอินเดีย

- สหรัฐอเมริกา กำหนดให้ติดฉลากระบุถิ่นกำเนิด (Country of Origin Labeling – COOL) ในสินค้า ได้แก่ ปลา และสัตว์ทะเลมีเปลือกทั้งสดและแช่แข็ง ปศุสัตว์ สินค้าเกษตรนำเข้าเสี่ยงง่าย และถั่วชนิดต่าง ๆ ยกเว้นสินค้าที่ผ่านการแปรรูป

- สหภาพยุโรป กำหนดให้สินค้าอาหารทุกชนิดต้องติดฉลาก ระบุชื่อสินค้าส่วนประกอบ ปริมาณของ ส่วนประกอบที่สำคัญ ระยะเวลาในการเก็บรักษาวิธีใช้/เก็บรักษา สารก่อภูมิแพ้ ชื่อที่อยู่ของผู้ผลิต/ผู้ บรรจุ/ผู้จำหน่าย ฯลฯ บนฉลากด้วยภาษาใดภาษาหนึ่ง หรือหลายภาษาก็ได้ โดยใช้ภาษาราชการต่างๆ ของสหภาพยุโรป ยกเว้น ผักและผลไม้สด น้ำอัดลม ชีส เนย นมและครีมที่ผ่านการหมัก เครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ต่ำกว่าร้อยละ 1.2 ไม่จำเป็นต้องระบุส่วนประกอบ รวมถึงอาหารที่มีส่วนประกอบจากวัตถุดิบ ประเภทเดียว ซึ่งมีชื่อระบุส่วนประกอบอย่างชัดเจน

- ซาอุดีอาระเบีย การติดฉลากอาหารทั่วไปต้องระบุเป็นภาษาอังกฤษ กำกับด้วยภาษาอาหรับบนหีบห่อที่ บรรจุอาหารทุกรายการ มีข้อมูลเกี่ยวกับตราสินค้า ชื่อสินค้า ส่วนผสมของวัตถุดิบ น้ำหนักสุทธิ/ปริมาณ ประเทศแหล่งกำเนิด วันที่ผลิต วันหมดอายุ ชื่อ-ที่อยู่ของผู้ผลิต เป็นต้น สำหรับสินค้าแปรรูปต้องใช้ภาษา อาหรับอธิบายอย่างละเอียด หากเป็นภาษาอื่นต้องมีภาษาอาหรับกำกับโดยถูกต้อง

อ้างอิง : รายงานการศึกษาการใช้สิทธิพิเศษทางการค้าสินค้าสำหรับ SMEs
กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ สิงหาคม ๒๕๕๕

1. ฉลากสินค้าที่ควบคุมฉลาก

ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522

ตามกฎหมายฉบับนี้ กำหนดให้สินค้าที่ผลิตเพื่อขายโดยโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานและสินค้าที่สั่งหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อขายเป็นสินค้าที่ควบคุมฉลาก

สินค้าที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่สุขภาพ ร่างกาย หรือจิตใจ เนื่องในการใช้สินค้าหรือโดยสภาพของสินค้านั้น หรือมีสินค้าที่ประชาชนทั่วไปใช้เป็นประจำ หรือสินค้าที่ยังไม่มีกฎหมายอื่นใดควบคุม ซึ่งการกำหนดฉลากของสินค้านั้นจะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริโภคในการที่จะทราบข้อเท็จจริงในสาระสำคัญเกี่ยวกับสินค้านั้น คณะกรรมการว่าด้วยฉลากมีอำนาจกำหนดให้เป็นสินค้าที่ควบคุมฉลากได้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ลักษณะฉลากของสินค้าที่ควบคุมฉลาก

1. ฉลากของสินค้าที่ควบคุมฉลาก จะต้องระบุข้อความ รูป รอยประดิษฐ์หรือภาพตามความเหมาะสมแล้วแต่กรณี แต่ข้อความนั้นจะต้องตรงต่อความเป็นจริงไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดเกี่ยวกับสาระสำคัญเกี่ยวกับแหล่งกำเนิด สภาพและคุณภาพของสินค้านั้น และต้องเป็นภาษาไทยหรือภาษาไทยกำกับภาษาต่างประเทศ เพื่ออธิบายให้เข้าใจความหมายของรูปรอยประดิษฐ์หรือภาพ ที่สามารถเห็นและอ่านได้ชัดเจน แต่ไม่ใช่บังคับกับฉลากของสินค้าที่ควบคุมฉลากที่ผลิตขึ้นเพื่อการส่งออกและไม่ขายในประเทศไทย

2. ฉลากของสินค้าที่ควบคุมฉลาก จะต้องระบุ ดังต่อไปนี้

(1) ชื่อประเภท หรือชนิดของสินค้าที่แสดงให้เข้าใจได้ว่าสินค้านั้นคืออะไร ในกรณีที่เป็นสินค้าที่สั่งหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อขายให้ระบุชื่อประเทศที่ผลิตด้วย

(2) ชื่อหรือเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนในประเทศไทยของผู้ผลิตเพื่อขายในประเทศไทย

(3) ชื่อหรือเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนในประเทศไทยของผู้สั่งหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อขาย (ถ้ามี)

(4) ที่อยู่หรือสถานที่ตั้งของผู้ผลิตเพื่อขาย หรือของผู้สั่งหรือผู้นำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อขาย แล้วแต่กรณี

(5) ต้องแสดงขนาดหรือมิติ หรือปริมาณ หรือปริมาตร หรือน้ำหนักของสินค้า นั้น แล้วแต่กรณี สำหรับหน่วยที่ใช้จะใช้ชื่อเต็ม หรือชื่อย่อ หรือสัญลักษณ์แทนก็ได้

(6) แสดงวิธีใช้ เพื่อให้ผู้บริโภคเข้าใจว่าสินค้าใช้เพื่อการใด เช่น ใช้ทำความสะอาดพื้นไม้หรือพื้นกระเบื้อง ภาชนะพลาสติก หรือภาชนะดินเผา ภาชนะเคลือบใช้ต้มน้ำเตาไฟ ใช้เข้าไมโครเวฟ ใช้เก็บอาหารในตู้เย็น

(7) ข้อแนะนำในการใช้หรือห้ามใช้ เพื่อความถูกต้องในการใช้ที่ให้ประโยชน์แก่ผู้บริโภค เช่น ห้ามใช้ของมีคมกับการแช่น้ำแข็งในตู้เย็น

(8) คำเตือน (กรณีสินค้าที่อาจมีอันตรายหรือสินค้าที่มีประกาศบังคับให้มีคำเตือน)

(9) วันเดือนปีที่ผลิต หรือวันเดือนปีที่หมดอายุการใช้ หรือวันเดือนปีที่ควรใช้ก่อน เพื่อให้เข้าใจในประโยชน์ของคุณภาพหรือคุณสมบัติของสินค้านั้น

(10) ราคา โดยระบุหน่วยเป็นบาท และจะระบุเป็นเงินสกุลอื่นด้วยก็ได้

ชื่อสินค้า ขามไม้ผสมอาหาร ขนาด 8 นิ้ว
ชื่อผู้ผลิตที่จดทะเบียนในไทย วิสาหกิจชุมชน.....
สถานที่ตั้งของผู้ผลิต เลขที่ ตำบล..... อำเภอ.....จังหวัด.....
ขนาดบรรจุ จำนวน 1 ชิ้น
ส่วนประกอบ ไม้ยางพาราธรรมชาติ
วิธีใช้ ใช้ใส่อาหารแห้ง เมล็ดพืช และใส่ผสมอาหาร
ข้อแนะนำการใช้ ไม่ควรแช่น้ำเป็นเวลานาน
คำเตือน ห้ามใช้เครื่องมือของมีคมขูด สับ บด
วัน เดือน ปี ที่ผลิต 10 / 2 / 2555
ราคา 100 บาท

ชื่อหรือ
เครื่องหมาย
การค้า

ภาพตัวอย่างฉลากสินค้าที่ควบคุมฉลาก

3. กรณีที่ไม่อาจแสดงฉลากของสินค้าที่ควบคุมฉลากอย่างถูกต้องตามที่ระบุไว้ในข้อ 1 และข้อ 2 รวมไว้ในตำแหน่งที่เดียวกัน เช่น ไม่อาจแสดงไว้ที่สินค้าได้ทั้งหมด ก็ให้แสดงข้อความ รูป รอยประดิษฐ์หรือภาพอย่างหนึ่งอย่างใดไว้ที่ตัวสินค้าหรือที่ภาชนะบรรจุหรือหีบห่อบรรจุสินค้า หรือสอดแทรกหรือรวมไว้กับสินค้าหรือภาชนะบรรจุหรือหีบห่อบรรจุสินค้า หรือในเอกสารหรือรายงานการศึกษาสำหรับใช้ประกอบกับสินค้า หรือป้ายที่ติดตั้งหรือแสดงไว้ที่สินค้าหรือภาชนะบรรจุหรือหีบห่อบรรจุสินค้านั้น แต่เมื่อรวมการแสดงฉลากไว้ทุกแห่งแล้ว ต้องสามารถเห็นและอ่านได้ชัดเจน
4. สินค้าที่ควบคุมฉลากที่ขายส่งให้แก่ผู้ประกอบการใช้ในโรงงานหรือสถานประกอบกิจการได้รับการยกเว้นไม่ต้องติดฉลาก
5. ต้องไม่ใช่ข้อความ ดวงตรา หรือเครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ที่ผู้ประกอบการธุรกิจไม่มีสิทธิใช้มาระบุที่ฉลากของสินค้า เช่น ชื่อหรือเครื่องหมายการค้าหรือตราของผู้อื่น ธงชาติ เครื่องหมายมาตรฐาน

ตัวอย่างรายชื่อ สินค้าที่ควบคุมฉลาก ตามประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลาก

ที่มีเงื่อนไขและรายละเอียดเพิ่มเติมเป็นพิเศษ

1. ข้าวสารบรรจุถุง
2. ที่นอน
3. ลูกโป่งบรรจุก๊าซไฮโดรเจน
4. ดอกไม้เพลิง

2. ฉลากผลิตภัณฑ์ชุมชน

ตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเป็นหน่วยงานที่กำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (จะกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์แยกเป็นแต่ละชนิดของผลิตภัณฑ์)

สรุปโดยภาพรวม การจัดทำฉลากตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ต้องติดที่ผลิตภัณฑ์ทุกชิ้น โดยอย่างน้อยต้องมีเลข อักษร หรือเครื่องหมายแจ้งรายละเอียดให้เห็นได้ง่ายชัดเจน ดังต่อไปนี้

- (1) ชื่อเรียกผลิตภัณฑ์
- (2) ส่วนประกอบที่สำคัญ เป็นร้อยละของน้ำหนัก
- (3) ชนิดและปริมาณวัตถุเจือปน (ถ้ามี)
- (4) น้ำหนักสุทธิ เป็นกรัมหรือกิโลกรัม ขนาดบรรจุหรือจำนวนหน่วยที่บรรจุ แล้วแต่กรณี
- (5) วัน เดือน ปีที่ทำ และวัน เดือน ปีที่หมดอายุ หรือกรณีอาหาร เครื่องดื่ม มีข้อความว่า "ควรบริโภคก่อน (วัน เดือน ปี)"
- (6) ข้อแนะนำในการบริโภค หรือข้อแนะนำในการใช้ และการเก็บรักษา
- (7) ชื่อผู้ทำหรือสถานที่ทำ พร้อมสถานที่ตั้ง หรือเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน

ในกรณีที่ใช้ภาษาต่างประเทศ ต้องมีความหมายตรงกับภาษาไทยที่กำหนดไว้ข้างต้น

3. การแสดงฉลากและการกล่าวอ้าง (Labelling and Claims)

ตามมาตรฐานสินค้าเกษตร : เกษตรอินทรีย์ เล่ม 1

ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551

1. ฉลากผลิตภัณฑ์และผลิตภัณฑ์อินทรีย์ ต้องมีข้อความแสดงรายละเอียดให้เห็นได้ง่าย ชัดเจน ไม่เป็นเท็จหรือหลอกลวง ดังต่อไปนี้

- (1) ชื่อผลิตภัณฑ์ หรือผลิตภัณฑ์
- (2) ส่วนประกอบที่สำคัญ ยกเว้นมีส่วนประกอบชนิดเดียว
- (3) วัตถุเจือปนอาหารหรือวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ (ถ้ามี)
- (4) ปริมาตรสุทธิหรือน้ำหนักสุทธิ กรณีที่ผลิตภัณฑ์มีส่วนผสมที่เป็นขึ้นหรือเนื้อผลิตภัณฑ์ผสมอยู่กับส่วนผสมที่เป็นน้ำหรือของเหลวและแยกกันอย่างชัดเจน ให้แสดงปริมาณน้ำหนักเนื้อผลิตภัณฑ์ (drained weight)
- (5) ชื่อและที่ตั้งของผู้ผลิต ผู้แปรรูป หรือผู้จัดจำหน่ายพร้อมสถานที่ตั้งหรือเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน
- (6) ประเทศผู้ผลิต สำหรับผลิตภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์ที่ผลิตเพื่อส่งออก

(7) วัน เดือน และ/หรือ ปีที่ผลิต และวัน เดือน และ/หรือ ปีที่หมดอายุการบริโภคน้ำผลไม้สด มั่น
ฝรั่งที่ยังไม่ปอกเปลือก ไวน์ เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ 10% หรือมากกว่า ขนมอบ น้ำส้มสายชู เกลือ และ
น้ำตาล กรณีที่ผลิตภัณฑ์เก็บไว้นานเกิน 90 วัน อาจแสดงเฉพาะเดือนและปีก็ได้

(8) คำแนะนำในการเก็บรักษา (ถ้ามี)

2. การแสดงฉลากหรือกล่าวอ้างว่าเป็นผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์อินทรีย์ หรือเกษตรอินทรีย์ หรือออร์แกนิก
หรือ organic จะทำได้ในกรณี ดังนี้

(1) ผลิตผลต้องมาจากระบบการผลิตแบบเกษตรอินทรีย์ตามข้อกำหนดของมาตรฐานนี้

(2) ส่วนประกอบทั้งหมดของผลิตภัณฑ์มาจากการเกษตร (agricultural origin) ต้องได้มาจากระบบ
การผลิตแบบเกษตรอินทรีย์

(3) ส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ไม่ใช่มาจากการเกษตร (non – agricultural origin) ให้ใช้เฉพาะ
รายการที่จะระบุไว้

(4) ในผลิตภัณฑ์หนึ่งต้องไม่มีส่วนประกอบชนิดเดียวกันที่มาจากทั้งการผลิตแบบอินทรีย์และไม่ใช่แบบ
อินทรีย์รวมกัน

(5) ผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์มีการผลิตหรือจัดเตรียมหรือนำเข้าโดยผู้ประกอบการที่ต้องได้รับการตรวจระบบ
เป็นประจำตามข้อกำหนดของมาตรฐานนี้

(6) ได้รับการรับรองจากหน่วยรับรอง โดยมีการแสดงฉลากระบุชื่อ และ/หรือ รหัสของหน่วยรับรอง

3. ผลิตภัณฑ์จะแสดงฉลากและเครื่องหมายรับรองว่าเป็น “อินทรีย์” ได้ ต้องมีส่วนประกอบจากเกษตร
อินทรีย์ไม่น้อยกว่า 95% โดยน้ำหนักของส่วนประกอบทั้งหมดในผลิตภัณฑ์สุดท้าย ที่ไม่รวมส่วนประกอบ
ของน้ำและเกลือ แต่ส่วนประกอบที่ไม่ใช่อินทรีย์นั้นต้องไม่มาจากการดัดแปรพันธุกรรมหรือผ่านการฉาย
รังสีหรือใช้สารช่วยกรรมวิธีผลิต

4. ผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบจากเกษตรอินทรีย์ไม่น้อยกว่า 95% แต่ไม่น้อยกว่า 70% โดยน้ำหนักของ
ส่วนประกอบทั้งหมดในผลิตภัณฑ์สุดท้ายที่ไม่รวมน้ำและเกลือ ไม่ให้แสดงฉลากเพื่อกล่าวอ้างว่าเป็น
ผลิตภัณฑ์อินทรีย์ แต่อาจแสดงฉลากโดยใช้ข้อความอื่น เช่น ผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบจากผลิตผล
อินทรีย์ใด ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังนี้

(1) ข้อความที่กล่าวอ้างว่าเป็น “อินทรีย์” แสดงไว้ในบริเวณที่เห็นได้ชัดเจนและประกอบกับส่วนประกอบ
ที่เป็นอินทรีย์ โดยแสดงร้อยละโดยประมาณของส่วนประกอบทั้งหมดรวมวัตถุดิบอาหารแต่ไม่รวมเกลือ
และน้ำ

(2) ให้ระบุชนิดและสัดส่วนของส่วนประกอบเป็นร้อยละต่อน้ำหนัก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย

(3) การระบุรายการส่วนประกอบทุกชนิดบนฉลาก ให้ใช้สี รูปแบบ และขนาดตัวอักษรที่เหมือนกัน

5. ผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการตรวจสอบจากหน่วยรับรองว่าผ่านการผลิตตามระบบการผลิตแบบ
เกษตรอินทรีย์ตามมาตรฐานนี้ และสอดคล้องกับข้อกำหนดในข้อ 2 อนุญาตให้แสดงข้อความบนฉลากของ
ผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ว่า “ผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ช่วงปรับเปลี่ยนเป็นอินทรีย์” ได้ แต่ไม่อนุญาตให้แสดง
เครื่องหมายรับรองที่ทำให้เข้าใจผิดได้ว่าได้รับการรับรองเป็นผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์

6. การแสดงฉลากของผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ในหีบห่อสำหรับขายส่ง หรือสำหรับนำไปแบ่งบรรจุเพื่อขาย
ปลีก ผู้ประกอบการต้องยอมให้หน่วยรับรองเข้าถึงบริเวณเก็บรักษาและบริเวณผลิต และพื้นที่ทำ
การเกษตร รวมถึงระบบบัญชีปัจจัยการผลิต ผลิตผล และผลิตภัณฑ์ และเอกสารสนับสนุนต่างๆ โดยมี

จุดมุ่งหมายเพื่อการตรวจสอบ ผู้ประกอบการต้องให้ข้อมูลที่จำเป็นแก่หน่วยตรวจสอบ เพื่อจุดมุ่งหมายในการตรวจสอบ

7. ผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ที่จะได้รับการรับรองตามมาตรฐานนี้ ต้องเป็นไปตามข้อกำหนดตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

8. การแสดงเครื่องหมายรับรองผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขของหน่วยรับรองที่ได้รับการยอมรับจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

4. ฉลากยา ตามพระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510

ฉลากยาแผนโบราณ

- ผู้ผลิตยาแผนโบราณต้องจัดทำฉลากยาแผนโบราณ ดังนี้

1. จัดให้มีฉลากตามที่ขึ้นทะเบียนตำรับยาไว้ที่ภาชนะและหีบห่อบรรจุยาที่ผลิตขึ้น และในฉลากต้องแสดง ดังนี้

(ก) ชื่อยา

(ข) เลขที่หรือรหัสใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยา

(ค) ปริมาณของยาที่บรรจุ

(ง) เลขที่หรืออักษรแสดงครั้งที่ผลิตยา

(จ) ชื่อผู้ผลิตและจังหวัดที่ตั้งสถานที่ผลิตยา

(ฉ) วัน เดือน ปี ที่ผลิตยา

(ช) คำว่า “ยาแผนโบราณ” ให้เห็นได้ชัด

(ซ) คำว่า “ยาใช้ภายนอก” หรือ “ยาใช้เฉพาะที่” แล้วแต่กรณี ด้วยอักษรสีแดงเห็นได้ชัด ในกรณีเป็นยาใช้ภายนอกหรือยาใช้เฉพาะที่

(ณ) คำว่า “ยาสามัญประจำบ้าน” ในกรณีเป็นยาสามัญประจำบ้าน

(ญ) คำว่า “ยาสำหรับสัตว์” ในกรณีเป็นยาสำหรับสัตว์

2. ใช้ฉลากและเอกสารกำกับยาตามที่ได้ขึ้นทะเบียนตำรับยาไว้และข้อความในฉลากและเอกสารกำกับยาต้องอ่านได้ชัดเจน เอกสารกำกับยาถ้าเป็นภาษาต่างประเทศ ต้องมีคำแปลภาษาไทยด้วย

ในกรณีภาชนะบรรจุยามีขนาดเล็กจนไม่อาจแสดงฉลากที่มีข้อความได้ทั้งหมด ผู้รับอนุญาตผลิตยาแผนโบราณได้รับยกเว้นไม่ต้องแสดงข้อความตามข้อ 1. (ค) (ง) (จ) (ช) (ซ) (ณ) หรือ (ญ) ข้อใดข้อหนึ่งหรือทั้งหมดเมื่อได้รับอนุญาตแล้ว

ในกรณีเป็นยาที่ผลิตเพื่อส่งออกไปนอกราชอาณาจักร ข้อความในฉลากและเอกสารกำกับยาต้องระบุชื่อประเทศไทยด้วย และไม่ต้องปฏิบัติตามข้อ 1. (ช) (ซ) และ (ณ)

- ฉลากยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ

“ยาสามัญประจำบ้าน” หมายความว่า ยาแผนปัจจุบันหรือยาแผนโบราณที่รัฐมนตรีประกาศเป็นยาสามัญประจำบ้าน ซึ่งต้องแสดงข้อความในฉลาก ดังต่อไปนี้

1. ชื่อยา ในกรณีเป็นตำรับยาที่มีการกำหนดชื่อยาไว้ในประกาศกระทรวงสาธารณสุข ปี2556 กรณีมีชื่อทางการค้า ให้แสดงชื่อยาตามประกาศควบคู่กับชื่อทางการค้าโดยใช้ตัวอักษรที่มีขนาดเท่ากัน
2. คำว่า “ยาสามัญประจำบ้าน” ในกรอบสี่เหลี่ยม มีขนาดตัวอักษรที่สามารถอ่านได้ชัดเจน
3. คำว่า “ยาลิ้นอายุ” และแสดงวันเดือนปีที่ยาลิ้นอายุ
ยาสามัญประจำบ้านประเภทยาน้ำมันอายุการใช้ยานับจากวันที่ผลิตได้ไม่เกิน 2 ปี และยารูปแบบอื่นมีอายุไม่เกิน 3 ปี
4. ข้อความอื่นตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 57 (2) แห่งพระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522

5. ฉลากอาหาร ตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ.2522

(ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขของแต่ละฉบับ)

5.1 ฉลากอาหาร กรณี (1) อาหารควบคุมเฉพาะ (2) อาหารที่กำหนดคุณภาพ (3) อาหารที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็นอาหารที่ต้องมีฉลาก (4) อาหารอื่นที่จำหน่ายโดยบรรจุภัณฑ์ปิดผนึก ในการทำฉลากต้องมีข้อความเป็นภาษาไทย และจะมีภาษาต่างประเทศด้วยหรือไม่ก็ได้ ไม่เป็นเท็จหรือหลอกลวงหรือทำให้เข้าใจผิดหลงเชื่อในสาระสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นข้อความ รูปภาพ เครื่องหมาย เครื่องหมายการค้า และต้องมีข้อความแสดงรายละเอียด ดังต่อไปนี้

- (1) ชื่ออาหาร
- (2) เลขสารบบอาหาร

ภาพตัวอย่างผลิตภัณฑ์ที่มีเลขสารบบอาหาร อย..... และ ตราฮาลาล

- (3) ชื่อและที่ตั้งของผู้ผลิตหรือผู้แบ่งบรรจุสำหรับอาหารที่ผลิตในประเทศ โดยอาจแสดงชื่อและที่ตั้งสำนักงานใหญ่ก็ได้ สำหรับอาหารที่นำเข้าให้แสดงชื่อและที่ตั้งของผู้นำเข้าและประเทศผู้ผลิต
- (4) ปริมาณของอาหารที่บรรจุเป็นระบบเมตริก
 - (4.1) อาหารที่เป็นของแข็งหรืออื่นๆ ให้แสดงน้ำหนักสุทธิ
 - (4.2) อาหารที่เป็นของเหลว ให้แสดงปริมาตรสุทธิ

- (4.3) อาหารที่มีลักษณะครึ่งแข็งครึ่งเหลว แสดงเป็นน้ำหนักสุทธิหรือปริมาตรสุทธิก็ได้
- (4.4) อื่นๆ แสดงน้ำหนักสุทธิ

ภาพตัวอย่าง การระบุน้ำหนักสุทธิในฉลากอาหาร

กรณีอาหารมีส่วนผสมที่เป็นชิ้นหรือเนื้ออาหารผสมอยู่กับน้ำหรือของเหลว และแยกกันชัดเจน ให้แสดงปริมาณน้ำหนักเนื้ออาหาร เว้นแต่อาหารที่ไม่อาจแยกเนื้ออาหารออกจากน้ำหรือของเหลวนั้นได้

(5) ส่วนประกอบที่สำคัญเป็นร้อยละของน้ำหนักโดยประมาณ และเรียงตามลำดับปริมาณจากมากไปน้อย กรณีที่เป็นอาหารที่ต้องเจือจางหรือทำละลายก่อนบริโภค ให้แสดงส่วนประกอบที่สำคัญของอาหารเมื่อเจือจางหรือทำละลายตามวิธีปรุงเพื่อรับประทาน

(6) ข้อความว่า “ใช้วัตถุดิบเสีย” ถ้ามีการใช้

(7) ข้อความว่า “เจือสีธรรมชาติ” หรือ “เจือสีสังเคราะห์” ถ้ามีการใช้ แล้วแต่กรณี

(8) ข้อความว่า “ใช้เป็นวัตถุปรุงแต่งรสอาหาร” (ระบุชื่อของวัตถุปรุงแต่งรสอาหารที่ใช้)

(9) ข้อความว่า “ใช้ เป็นวัตถุที่ให้ความหวานแทนน้ำตาล” (ระบุชื่อของวัตถุที่ให้ความหวานแทนน้ำตาลที่ใช้) ด้วยตัวอักษรขนาดไม่เล็กกว่า 2 มิลลิเมตร สีของตัวอักษรตัดกับพื้นฉลาก

(10) ข้อความว่า “แต่งกลิ่นธรรมชาติ” “แต่งกลิ่นเลียนธรรมชาติ” “แต่งกลิ่นสังเคราะห์” “แต่งรสธรรมชาติ” หรือ “แต่งรสเลียนธรรมชาติ” ถ้ามีการใช้ แล้วแต่กรณี

(11) วันเดือนและปีที่หมดอายุการบริโภค สำหรับอาหารที่เก็บไว้ได้ไม่เกิน 90 วัน หรือระบุเดือนและปีที่ผลิต หรือวันเดือนและปีที่หมดอายุการบริโภค สำหรับอาหารที่เก็บไว้ได้เกิน 90 วัน วันเดือนและปีที่หมดอายุการบริโภค อาจแสดงวันเดือนและปีที่ควรบริโภคก่อนแทนก็ได้

ภาพตัวอย่าง ฝาขวดสินค้าที่ระบุ วัน เดือน ปี ที่ผลิต และ วัน เดือน ปี ที่ควรบริโภคก่อน

(12) คำแนะนำในการเก็บรักษา (ถ้ามี)

(13) วิธีปรุงเพื่อรับประทาน (ถ้ามี)

(14) วิธีการใช้และข้อความที่จำเป็นสำหรับอาหารที่จะใช้กับเด็กอ่อนหรือบุคคลกลุ่มเฉพาะ

กรณีอาหารอื่นที่ไม่ใช่อาหารควบคุมเฉพาะ อาหารที่กำหนดคุณภาพ อาหารที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็นอาหารที่ต้องมีฉลาก อย่างน้อยต้องแสดงข้อความตาม (1) (3) (4) และ (11)

กรณีอาหารควบคุมเฉพาะ และอาหารที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็นอาหารที่ต้องมีฉลาก ในการจัดทำฉลากจะต้องส่งให้คณะกรรมการอาหารและยาตรวจสอบให้ใช้ก่อนนำไปใช้

5.2 ฉลากอาหารสำเร็จรูปที่พร้อมบริโภคทันที

“อาหารสำเร็จรูปที่พร้อมบริโภคทันที” หมายความว่า อาหารที่ผลิตเรียบร้อยพร้อมบริโภคที่บรรจุในภาชนะพร้อมจำหน่ายได้ทันที

การทำฉลากต้องมีข้อความเป็นภาษาไทย แต่จะมีภาษาต่างประเทศด้วยก็ได้ และต้องมีข้อความแสดงรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(1) ชื่ออาหาร

(2) ชื่อและที่ตั้งสถานที่ของผู้ผลิตหรือของผู้แบ่งบรรจุเพื่อจำหน่ายแล้วแต่กรณี อาหารสำเร็จรูปที่ผลิตในประเทศอาจแสดงชื่อและที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของผู้ผลิตหรือของผู้แบ่งบรรจุก็ได้

(3) วัน เดือน ปี ที่ผลิต โดยมีข้อความว่า “ผลิต” กำกับไว้ด้วย

(4) วัน เดือน ปี ที่หมดอายุ หรือวัน เดือน ปี ที่อาหารยังมีคุณภาพหรือมาตรฐานดี โดยมีข้อความว่า “หมดอายุ” หรือ “ควรบริโภคก่อน” กำกับไว้ด้วยแล้วแต่กรณี

(5) ข้อความว่า “ใช้วัตถุดิบเสีย” ถ้ามีการใช้

ภาพตัวอย่างฉลากอาหารแกงส้มผักรวมสำเร็จรูป

กรณีผู้ประกอบการพร้อมบริโภคที่จำหน่ายแก่ผู้บริโภคโดยตรง ไม่ต้องจัดทำฉลากอาหาร

5.3 ฉลากโภชนาการ คือ ฉลากอาหารที่แสดงข้อมูลโภชนาการในกรอบสี่เหลี่ยม ใช้แสดงกับอาหารที่มีการกล่าวอ้างทางโภชนาการ อาหารที่มีการใช้คุณค่าในการส่งเสริมการขาย อาหารที่ระบุกลุ่มผู้บริโภคในการส่งเสริมการขาย อาหารอื่นที่ประกาศกำหนด มี 2 รูปแบบ ได้แก่

1. ฉลากโภชนาการแบบเต็ม เป็นฉลากที่แสดงชนิดและปริมาณสารอาหารที่สำคัญที่ควรทราบ 15 รายการ หากฉลากที่มีความสูงจำกัดสามารถแสดงฉลากโภชนาการเต็มรูปในลักษณะแบบแนวนอนหรือแบบขวางตามที่ประกาศกระทรวงสาธารณสุขกำหนดไว้

ข้อมูลโภชนาการ	
ส่วนที่ 1	หนึ่งหน่วยบริโภค :
ส่วนที่ 2	จำนวนหน่วยบริโภคต่อ :
ช่วงที่ 1	คุณค่าทางโภชนาการต่อหนึ่งหน่วยบริโภค พลังงานทั้งหมด กิโลแคลอรี (พลังงานจากไขมัน กิโลแคลอรี)
ช่วงที่ 2	ร้อยละของปริมาณที่แนะนำให้บริโภค *
	ไขมันทั้งหมด ก.%
	ไขมันอิ่มตัว ก.%
	โคเลสเตอรอล มก.%
	โปรตีน ก.%
	คาร์โบไฮเดรตทั้งหมด ก.%
	ใยอาหาร ก.%
	น้ำตาล ก.%
ช่วงที่ 3	ร้อยละของปริมาณที่แนะนำให้บริโภค *
	วิตามินเอ% วิตามินบี 1%
	วิตามินบี 2% แคลเซียม%
	เหล็ก%
ส่วนที่ 3	* ร้อยละของปริมาณสารอาหารที่แนะนำให้บริโภคต่อวันสำหรับคนไทยอายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป (Thai RDI) โดยคิดจากความต้องการพลังงานวันละ 2,000 กิโลแคลอรี
	ความต้องการพลังงานของแต่ละบุคคลแตกต่างกัน ผู้ที่ต้องการพลังงานวันละ 2,000 กิโลแคลอรี ควรได้รับสารอาหารต่าง ๆ ดังนี้
	ไขมันทั้งหมด น้อยกว่า 65 ก.
	ไขมันอิ่มตัว น้อยกว่า 20 ก.
	โคเลสเตอรอล น้อยกว่า 300 มก.
	คาร์โบไฮเดรตทั้งหมด 300 ก.
	ใยอาหาร 25 ก.
	โซเดียม น้อยกว่า 2,400 มก.
	พลังงาน (กิโลแคลอรี) ต่อกรัม : ไขมัน = 9 ; โปรตีน = 4 ; คาร์โบไฮเดรต = 4

ตัวอย่างฉลากโภชนาการแบบเต็ม

2. ฉลากโภชนาการแบบย่อ ใช้ในกรณีที่สารอาหารตั้งแต่ 8 รายการ จากจำนวนที่กำหนดไว้ 15 รายการ นั้นมีปริมาณน้อยมากจนถือว่าเป็นศูนย์ จึงไม่มีความจำเป็นที่ต้องแสดงให้เต็มรูปแบบ

ข้อมูลโภชนาการ	
หนึ่งหน่วยบริโภค : (.....)	
จำนวนหน่วยบริโภคต่อ	
คุณค่าทางโภชนาการต่อหนึ่งหน่วยบริโภค	
พลังงานทั้งหมด กิโลแคลอรี	
ร้อยละของปริมาณที่แนะนำต่อวัน	
ไขมันทั้งหมด ก.	 %
โปรตีน ก	
คาร์โบไฮเดรตทั้งหมด ก.	 %
น้ำตาล ก.	
โซเดียม มก.	 %
ร้อยละของปริมาณสารอาหารที่แนะนำให้บริโภคต่อวันสำหรับคนไทยอายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป (Thai RDI) โดยคิดจากความต้องการพลังงานวันละ 2,000 กิโลแคลอรี	

ตัวอย่างฉลากโภชนาการแบบย่อ

5.4 ฉลากของผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่จำหน่ายต่อผู้บริโภค ต้องมีข้อความเป็นภาษาไทย แต่จะมีภาษาต่างประเทศด้วยก็ได้ และต้องมีข้อความแสดงรายละเอียด ดังต่อไปนี้

- (1) ชื่ออาหาร มีคำว่า “ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร” เป็นส่วนหนึ่งของชื่ออาหาร หรือกำกับชื่ออาหาร
- (2) เลขสารบบอาหาร (อย.....)
- (3) ชื่อและที่ตั้งของผู้ผลิตหรือผู้นำเข้า แล้วแต่กรณีดังนี้
 - (3.1) สำหรับอาหารที่ผลิตในประเทศ ให้แสดงชื่อและที่ตั้งของผู้ผลิตหรือของผู้แบ่งบรรจุเพื่อจำหน่าย ทั้งนี้อาจแสดงชื่อและที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของผู้ผลิตหรือของผู้แบ่งบรรจุแทนก็ได้
 - (3.2) สำหรับอาหารที่นำเข้า ให้แสดงชื่อและที่ตั้งของผู้นำเข้าและประเทศผู้ผลิต
- (4) ปริมาณของผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่บรรจุ แล้วแต่กรณี ดังนี้
 - (4.1) ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่อยู่ในรูปเม็ดหรือแคปซูล ให้แสดงจำนวนบรรจุ
 - (4.2) ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เป็นของเหลว ให้แสดงปริมาตรสุทธิ
 - (4.3) ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เป็นของแข็งหรืออื่นๆ ให้แสดงน้ำหนักสุทธิ
- (5) ชื่อและปริมาณของส่วนประกอบสำคัญของผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร และส่วนประกอบที่มีการกล่าวอ้างสรรพคุณ คุณประโยชน์ ในฉลากของผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร
- (6) ข้อความว่า “ใช้วัตถุกันเสีย” ถ้ามีการใช้
- (7) ข้อความว่า “เจือสีธรรมชาติ” หรือ “เจือสีสังเคราะห์” ถ้ามีการใช้ แล้วแต่กรณี
- (8) ข้อความว่า “แต่งกลิ่นธรรมชาติ” “แต่งกลิ่นเลียนธรรมชาติ” “แต่งกลิ่นสังเคราะห์” “แต่งรสธรรมชาติ” หรือ “แต่งรสเลียนธรรมชาติ” ถ้ามีการใช้ แล้วแต่กรณี
- (9) ข้อความชัดเจนว่า “ควรกินอาหารหลากหลาย ครบ 5 หมู่ ในสัดส่วนที่เหมาะสมเป็นประจำ” และข้อความด้วยตัวอักษรหนาที่บ สีของตัวอักษรตัดกับสีของพื้นกรอบว่า “ไม่มีผลในการป้องกัน หรือรักษาโรค”

(10) คำแนะนำในการใช้

(11) คำแนะนำในการเก็บรักษา (ถ้ามี)

(12) วันเดือนและปีที่หมดอายุการบริโภค หรือ วันเดือนและปีที่อาหารยังมีคุณภาพหรือมาตรฐานดี สำหรับผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เก็บไว้ได้ไม่เกิน 90 วัน

เดือนและปีที่ผลิต และวันเดือนและปีที่หมดอายุการบริโภค หรือ เดือนและปีที่อาหารยังมีคุณภาพหรือมาตรฐานดี สำหรับผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เก็บไว้ได้เกิน 90 วัน โดยมีข้อความว่า “ผลิต” “หมดอายุ” หรือ “ควรบริโภคก่อน” กำกับไว้ด้วย แล้วแต่กรณี และแสดงวันเดือนปีเรียงตามลำดับ

การแสดงความตาม (12) ไว้ที่ด้านล่างของภาชนะบรรจุ ต้องมีข้อความที่ฉลากระบุตำแหน่งที่แสดงข้อความดังกล่าวด้วย

(13) คำเตือนการบริโภคผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่อง การกล่าวอ้างทางสุขภาพ (Health claim) และคำเตือนการบริโภคอาหาร

(14) การแสดงข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ (Health claim) บนฉลาก ต้องเป็นไปตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่อง การกล่าวอ้างทางสุขภาพ (Health claim) ของอาหาร และคำเตือนการบริโภคอาหาร

ฉลากของผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่มีได้จำหน่ายต่อผู้บริโภค ต้องมีข้อความเป็นภาษาไทย เว้นแต่ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่นำเข้า อาจแสดงข้อความเป็นภาษาอังกฤษก็ได้ และอย่างน้อยต้องมีข้อความแสดงรายละเอียดตามข้อ 10 (1) (2) (3) และ (4)

6. ฉลากของเครื่องสำอาง

ตามประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง เรื่อง ฉลากของเครื่องสำอาง (ปี 2554)

ตามพระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ.2535

1. ฉลากของเครื่องสำอางที่มีการควบคุมฉลาก อย่างน้อยต้องระบุข้อความ ดังต่อไปนี้

(1) ชื่อและชื่อทางการค้าของเครื่องสำอาง ซึ่งต้องมีขนาดใหญ่กว่าข้อความอื่น

(2) ประเภทหรือชนิดของเครื่องสำอาง

(3) ชื่อของสารทุกชนิดที่ใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตเครื่องสำอาง ซึ่งจะต้องเป็นชื่อตามตำราที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาประกาศกำหนด และจะต้องเรียงลำดับตามปริมาณของสารจากมากไปหาน้อย

(4) วิธีใช้เครื่องสำอาง

(5) ชื่อและที่ตั้งของผู้ผลิต กรณีเป็นเครื่องสำอางที่ผลิตในประเทศ ชื่อและที่ตั้งของผู้นำเข้าและชื่อผู้ผลิต และประเทศที่ผลิต กรณีที่เป็นเครื่องสำอางนำเข้า

(6) ปริมาณสุทธิ

(7) เลขที่แสดงครั้งที่ผลิต

(8) เดือน ปี ที่ผลิต หรือ ปี เดือน ที่ผลิต

(9) เดือน ปี ที่หมดอายุ หรือ ปี เดือน ที่หมดอายุ หรือข้อความอื่นที่มีความหมายในทำนองเดียวกัน สำหรับกรณีที่เครื่องสำอางที่มีอายุการใช้น้อยกว่า 30 เดือน ตามบัญชีแนบท้ายประกาศนี้

(10) คำเตือนเกี่ยวกับอันตรายที่อาจเกิดขึ้นต่ออนามัยของบุคคล (ถ้ามี)

(11) เลขที่ใบรับแจ้ง

2. ฉลากของเครื่องสำอางที่มีการควบคุมฉลากต้องใช้ข้อความภาษาไทยที่มองเห็นและอ่านได้ชัดเจน นอกจากข้อความอันจำเป็นที่ได้กำหนดไว้แล้ว อาจมีข้อความอื่นหรือมีภาษาต่างประเทศด้วยก็ได้ ยกเว้น ชื่อของสารที่ใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตเครื่องสำอาง อาจใช้ภาษาไทยหรือเขียนภาษาไทยทับศัพท์ภาษาอังกฤษ หรือใช้ภาษาอังกฤษ อย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้

3. ให้เครื่องสำอางที่มีการควบคุมฉลากซึ่งนำเข้าเพื่อขาย ได้รับการยกเว้นไม่ต้องทำฉลากเป็นภาษาไทยที่ภาษาชนะบรรจุหรือหีบห่อ ในขณะที่นำเข้าที่ด่านศุลกากร แต่ต้องจัดทำฉลากเป็นภาษาไทยก่อนนำออกจำหน่ายให้แล้วเสร็จและถูกต้อง ภายใน 30 วัน นับแต่พนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ตรวจปล่อยให้นำเข้าแล้ว

4. ฉลากของเครื่องสำอางที่มีการควบคุมฉลากต้องจัด หรือติดแสดงไว้ในที่เปิดเผยมองเห็นได้ชัดเจนที่เครื่องสำอาง หรือภาษาชนะบรรจุ หรือหีบห่อของภาษาชนะบรรจุเครื่องสำอาง

5. ในกรณีของเครื่องสำอางที่มีการควบคุมฉลากที่มีภาษาชนะบรรจุขนาดเล็ก และมีพื้นที่ในการแสดงฉลากน้อยกว่า 20 ตารางเซนติเมตร อย่างน้อยต้องแสดงข้อความตามข้อ 1. (1) (7) (8) และ (11)

สำหรับข้อความตามข้อ 2. นอกจากที่กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่ง ให้แสดงไว้ที่ใบแพคเกจหรือเอกสารหรือรายงานการศึกษาที่ใช้ประกอบเครื่องสำอางนั้นด้วย

6. ฉลากของเครื่องสำอางที่มีการควบคุมฉลากที่ผลิตเฉพาะเพื่อการส่งออก ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของประเทศคู่ค้า

7. ฉลากปุ๋ย ตามพระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ. 2518

7.1 ผู้รับใบอนุญาตผลิตปุ๋ยชีวภาพเพื่อการค้าต้องปฏิบัติในการทำฉลากปุ๋ยชีวภาพ ดังต่อไปนี้

1. จัดให้มีฉลากภาษาไทยที่ภาษาชนะหรือหีบห่อบรรจุปุ๋ยชีวภาพที่ผลิตขึ้น โดยผู้รับใบอนุญาตผลิตปุ๋ยชีวภาพเพื่อการค้ารับรองความถูกต้องของข้อความในฉลาก และในฉลากต้องแสดง

1.1 ชื่อทางการค้า และมีคำว่า ปุ๋ยชีวภาพ

1.2 เครื่องหมายการค้า หรือเครื่องหมายอื่นใดซึ่งแสดงที่ภาษาชนะหรือหีบห่อบรรจุปุ๋ยชีวภาพ

1.3 ปริมาณจุลินทรีย์รับรอง

1.4 วิธีการเก็บรักษา

1.5 น้ำหนักสุทธิหรือขนาดบรรจุของปุ๋ยชีวภาพตามระบบเมตริก

1.6 วัสดุรองรับของปุ๋ยชีวภาพ

1.7 ชื่อผู้ผลิต และที่ตั้งสำนักงานและสถานที่ผลิตปุ๋ยชีวภาพเพื่อการค้า

1.8 วันที่ผลิตและวันสิ้นอายุของปุ๋ยชีวภาพ

1.9 ข้อความอื่นที่รัฐมนตรีกำหนดให้มีในฉลาก ให้ระบุข้อความว่า “ทะเบียนปุ๋ยชีวภาพ เลขที่/..... (กรมวิชาการเกษตร)” โดยระบุเลขที่ทะเบียน/พ.ศ. ที่ได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนปุ๋ยชีวภาพไว้ด้านซ้ายของฉลาก

2. จัดให้มีเอกสารกำกับปุ๋ยชีวภาพตามที่ขึ้นทะเบียนไว้

3. จัดให้มีคำชี้แจง วิธีใช้ และคำเตือน ตลอดจนการเก็บรักษาไว้ในเอกสารกำกับปุ๋ยชีวภาพ ในกรณีที่ปุ๋ยชีวภาพมีสารเป็นพิษผสมอยู่ด้วย

การทำฉลากปุ๋ยชีวภาพและเอกสารกำกับปุ๋ยชีวภาพไม่ใช่บังคับแก่ผู้รับใบอนุญาตผลิตปุ๋ยชีวภาพเพื่อการค้าซึ่งขายปุ๋ยชีวภาพที่ตนผลิตโดยมิได้บรรจุภาชนะหรือหีบห่อให้แก่ผู้รับใบอนุญาตผลิตปุ๋ยชีวภาพเพื่อการค้ารายอื่น

7.2 ผู้รับใบอนุญาตผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อการค้าต้องปฏิบัติในการทำฉลากปุ๋ยอินทรีย์ ดังต่อไปนี้

1. จัดให้มีฉลากภาษาไทยที่ภาชนะหรือหีบห่อบรรจุปุ๋ยอินทรีย์ที่ผลิตขึ้น โดยผู้รับใบอนุญาตผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อการค้ารับรองความถูกต้องของข้อความในฉลาก และในฉลากต้องแสดง

1.1 ชื่อทางการค้า และมีคำว่า ปุ๋ยอินทรีย์

1.2 เครื่องหมายการค้า หรือเครื่องหมายอื่นใดซึ่งแสดงที่ภาชนะหรือหีบห่อบรรจุปุ๋ยอินทรีย์

1.3 กรณีปุ๋ยอินทรีย์เคมี ให้ระบุปริมาณอินทรีย์วัตถุเป็นร้อยละของน้ำหนักไว้ได้สูตรปุ๋ยเคมี

1.4 น้ำหนักสุทธิหรือขนาดบรรจุของปุ๋ยอินทรีย์ในระบบเมตริก

1.5 ชื่อผู้ผลิต และที่ตั้งสำนักงานและสถานที่ผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อการค้า

1.6 ข้อความอื่นที่รัฐมนตรีกำหนดให้มีในฉลาก ให้ระบุข้อความว่า “ทะเบียนปุ๋ยอินทรีย์ เลขที่/..... (กรมวิชาการเกษตร)” โดยระบุเลขที่ทะเบียน/พ.ศ. ที่ได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนปุ๋ยอินทรีย์ไว้ด้านซ้ายของฉลาก

1.7 ระบุวัสดุที่ใช้ผลิตและอัตราส่วนที่ใช้

1.8 ระบุวันที่ผลิตและวันที่หมดอายุ

1.9 ระบุวิธีการใช้ การเก็บรักษาและข้อควรระวัง

2. จัดให้มีเอกสารกำกับปุ๋ยอินทรีย์ตามที่ขึ้นทะเบียนไว้

3. จัดให้มีคำชี้แจง วิธีใช้ และคำเตือน ตลอดจนการเก็บรักษาไว้ในเอกสารกำกับปุ๋ยอินทรีย์ในกรณีที่ปุ๋ยอินทรีย์มีสารเป็นพิษผสมอยู่ด้วย

การทำฉลากปุ๋ยอินทรีย์และเอกสารกำกับปุ๋ยอินทรีย์ไม่ใช่บังคับแก่ผู้รับใบอนุญาตผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อการค้าซึ่งขายปุ๋ยอินทรีย์ที่ตนผลิตโดยมิได้บรรจุภาชนะหรือหีบห่อให้แก่ผู้รับใบอนุญาตผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อการค้ารายอื่น